

Dagens program

- 0930 Folk ankommer.
- 0950 Fanerne på plads.
- 1000 Velkomst ved J.P. Rasmussen.
- 1001 Hændelsen fortalt af L. Larsen.
- 1005 Buketter lægges:
Hærhjemmeværnet.
Sønderborg Kommune.
- evt. andre.
- 1008 Altid Frejdig Når Du Går - synges af de tilstedeværende.
- 1015 Fanerne forlader samlet opstillingen ved mindestenen.

Flystyrtet i Hestehave

Halifax bombemaskine skudt ned af tysk natjager 25. juli 1943.

Stationeret på Snaith airfield, Yorkshire, England

Flystyrken

Natten mellem den 24. og 25. juli 1943 afsendte Royal Air Force en flystyrke på 791 bombefly med det formål at bombe Hamborg. Flystyrken blev afsendt fra baser i England og bestod af:

- 347 Avro Lancaster
- 246 Handley Page Halifax
- 125 Short Stirling
- 73 Vickers Wellington

Det var det første bombetogt under operation Gomorra, som havde til formål at ramme bombemål i Hamborg.

Operation Gomorra fortsatte helt ind i august måned
12 fly gik tabt den nat - 1,5% af styrken.

To reddes ud af maskinen

Et af disse fly var Halifax Mk. II, med serienummeret HR 940. Flyet kom bort fra den store formation af fly - på vej mod bombemålet Hamborg - og var et let bytte for de tyske natjagere.

Radarstation "Ameise" ved Aabenraa opdagede den enlige bombemaskine og oberleutnant Günter Köberich, Feldwebel Walter Kramel og Feldwebel Walter Heidenreich i en natjager af typen Junker JU 88G blev sendt af sted, og dirigeret tæt på bombemaskinen. Oberleutnant Köberich fløj ind under bombeflyet bagfra og skød det i brand. Denne ned-skydning fandt sted over Als, og den engelske Halifax endte brændende i terrænet nord for Hestehavegård.

Ombord på flyet var hele den 7 mands store besætning samt bombelasten bestående af 6 sprængbomber samt brandbomber. Redningsmandskabet kom hurtigt til nedstyrtningsstedet - bl.a. frugtavlser Jørgen Petersen, politi fra Sønderborg samt personel fra den tyske garnison i byen.

Det lykkedes frugtavlser Jørgen Petersen, der var den første som kom til stede, at redde to af besætningsmedlemmerne ud af det brændende fly:

- Sergent T. Mc Lauchlin
- Sergent R.E. Livermore

Bomberne detonerer

De blev straks bragt til landshospitalet i Sønderborg, hvor de blev passet af sygeplejerske Louise Mathiessen. De døde dog senere af deres kvæstelser og brandsår.

Mandskabet på stedet skulle netop til at trække flere besætningsmedlemmer ud af flyet, da en bombe detonerede med en voldsom kraft der totalt ødelagde flyet, samt dræbte resten af besætningen.

En tysk underofficer, der opholdt sig nær flyet blev ligeledes dræbt. Den engelske besætning ligger begravet på kirkegården ved Åbenrå.

Der var den nat kun et tab på 12 bombefly mod normalt 50 til 60 fly ud af en styrke på den størrelse.

92 millioner strimler

Årsagen til forholdsvis få tab under dette bombetogt, var at de allierede den nat for første gang anvendte stanniolstrimler - såkaldt Window (30 x 1,5 cm) til at forstyrre de tyske radaranlæg.

Disse strimler blev kastet ud fra fly. På radaren så det ud som store formationer af fly, hvilket enten resulterede i at man tvivlede på radaren - eller angreb store "skyer" af stanniolstrimler.

Der blev den nat kastet 92 millioner strimler - ca. 40 tons.

Operation Gomorra

Operation Gomorra var det militære kodenavn for en serie luftangreb, som Bomber Command i Royal Air Force og Eighth Air Force i USAAF gennemførte fra den 25. juli til 3. august 1943.

Hamborg blev bombet, og det var indtil da det voldsomste luftangreb nogensinde.

Angrebet var sat i værk af Air Marshal Arthur Harris, den øverstbefalende for det britiske Bomber Command.

Første bølge fra Royal Air Force, som flyet i Arnkilmaj var en del af, kastede 2300 tons bomber over et stort område i Hamborg.

Allerede om eftermiddagen kom næste bølge i form af 110 B17 der nedkastede 186 tons bomber hovedsageligt over havneområdet.

De amerikanske B17 havde svært ved at finde deres mål på grund af megen røg over byen fra de mange brande forårsaget af RAF bombardementerne om natten

Flyets besætning

Pilot: Sergeant. William John Murray

Bomb Aimer: Sergeant. Ronald Arthur Flemming

Navigator: Sergeant. Thomas Mc Laughlin

Flight engineer: Sergeant. Douglas Courtney Ford

Wireless operator: Sergeant. Reginald Ernest Livermore

Airgunner: Sergeant. Bernard Thomas Walsh

Airgunner: Sergeant. Harry Cousin

Bombemaskinen

Handley Page Halifax, besætning 7 mand

Bygget som tungt bombefly af Handley Page

Første flyvning 24. september 1939

Introduceret november 1940

Udgået 1961 ved *Pakistan Air Force*

Bevæbning 8 stk. 7,7 mm maskingeværer

Bombelast 5,900 kg

Rækkevidde 1,770 km fuldt lastet

Tophastighed 435 km/t

Primære brugere: Royal Air Force, Royal Canadian Air Force, Royal Australien Air Force og Free French Air Force

Produceret 1940 til 1945

Bygget ialt 6,178

Halifax maskiner gennemførte 82,773 togter ved RAF Bomber Command

Kastede 224,207 tons bomber

1,833 maskiner gik tabt

Basen hvor HR940 lettede fra

Snaith Airfield som den tager sig ud i dag. Landingsbanens trekantede form ses tydeligt, selv om en motorvej nu går gennem området. (Billedet er fra 2019).

En stor del af bygninger ligger der stadig, bl.a. tre hangarer. De tre hangarer ses også nederst på billedet herover.

Glimt fra basen under krigen – Halifax bombemaskiner på Snaith Airfield

...nedstyrtningsstedet dengang og nu

Tyske soldater på nedstyrtningsstedet hvor den ene af flyets fire merlinmotorer ligger i krateret efter den voldsomme eksplosion af flyets bombelast.

Mange år senere stort set samme sted. Huset i baggrunden er Arnkilsmaj 21, som også lå der dengang i 1943

Altid frejdig, når du går
Tekst: Chr. Richardt, 1867
Melodi: C. E. F. Weyse, 1838

Altid frejdig, når du går
veje, Gud tør kende,
selv om du til målet når
først ved verdens ende.

Aldrig ræd for mørkets magt!
stjernerne vil lyse;
med et fadervor i pagt
skal du aldrig gyse.

Kæmp for alt, hvad du har kært;
dø, om så det gælder,
da er livet ej så svært,
døden ikke heller.